



Een schets van de economische situatie in West-Vlaanderen medio jaren 1950... (Dit is West-Vlaanderen. - Brugge: Flandria, 1959. - P. 15).

## Op zoek naar de ondernemersgeest... Bedrijfsarchieven in West-Vlaanderen

"Van boer tot industrieel", de "West-Vlaamse koopmans- en ondernemersgeest", het "Texas van Vlaanderen"... Dit zijn maar enkele voorbeelden van de manier waarop West-Vlamingen en hun provincie getypeerd worden. Tot op heden werd nog te weinig onderzoek verricht naar het ontstaan van deze begrippen en de industrialisatie van de provincie<sup>1</sup>. Bedrijfsarchieven, de bronnen bij uitstek voor dit onderzoek, dreigen echter verloren of versnipperd te geraken als gevolg van fusies, stopzettingen en delokalisaties. Zij bevatten nochtans een schat aan informatie over het bedrijf, de sector, de ondernemer, de werkgever en de consument. In januari 2004 startte in het Rijksarchief Brugge het project 'Registratie en valorisatie van bedrijfsarchieven als bron voor de studie van de industrialisatie in de provincie West-Vlaanderen'<sup>2</sup>. Het project wil de komende jaren op een gecoördineerde wijze bedrijfsarchieven opsporen en voor vernietiging behoeden.

### Doelstellingen

Er kunnen vier doelstellingen onderscheiden worden. Ten eerste tracht het project bedrijfsarchieven op te sporen en de ondernemers in de provincie bewust te maken van de waarde van oude bedrijfsdocumenten voor de geschiedenis van de economische ontwikkeling van de regio en de provincie. De resultaten van deze zoektocht zullen per economische sector (textiel, voeding, metaal...) resulteren in een gids. In een eerste deel geeft die gids een korte geschiedenis weer van de economische sector. In een tweede deel volgen de gegevens die verzameld werden in verband met de in de ondernemingen bewaarde archieven. Het derde deel somt de bedrijfsarchieven op die bewaard worden in openbare en particuliere archiefbewaarplaatsen. Dit deel vormt een geactualiseerde versie van de *Gids van de Bedrijfsarchieven* van Hilda Coppejans-Desmedt, maar dan specifiek per sector en enkel voor de provincie West-Vlaanderen<sup>3</sup>.

JOACHIM DERWAELE is wetenschappelijk medewerker bij het Rijksarchief Brugge  
joachim.derwael@arch.be



Ten tweede probeert het project bestaande ondernemingen ervan te overtuigen hun statisch archief over te dragen aan het Rijksarchief of aan een andere openbare archiefbewaarplaats. Het redden van archieven van failliete ondernemingen is de derde doelstelling. Niet alle archieven van failliete ondernemingen zijn echter interessant genoeg om voor definitieve bewaring in aanmerking te komen. Archieven van eenmanszaken komen niet in aanmerking voor het project. Belangrijk zijn de archieven van die bedrijven die een stempel hebben gedrukt op hun omgeving en/of actief zijn in een sector die kenmerkend is voor het industriële uitzicht van de provincie. Nadat de archiefbescheiden ontsloten zijn, kunnen ze, rekening houdend met de wensen van de

overdragende onderneming en de regels inzake privacy en openbaarheid, opengesteld worden voor wetenschappelijk onderzoek.

Ten vierde streeft het project naar een zo ruim mogelijke ontsluiting van de reeds aanwezige bedrijfsarchieven in het Rijksarchief. Zowel in de Rijksarchieven te Brugge, Kortrijk als Beveren bevinden zich immers archieven van West-Vlaamse ondernemingen die nog niet ontsloten zijn.

## Methodologie en resultaten

Hoe realiseert het project deze doelstellingen? Eerst zijn we op zoek gegaan naar algemene literatuur in verband met bedrijfsgeschiedenis en -archivistiek en naar literatuur over de industrialisatiegeschiedenis van West-Vlaanderen. Ook vergeleken we de methodologie van soortgelijke projecten in de provincies Antwerpen, Vlaams-Brabant en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest<sup>4</sup>. Hoewel de doelstellingen van deze projecten lichtjes afweken van ons project, maakten wij toch gebruik van hun werkwijze en wordt er rekening gehouden met hun eindconclusies<sup>5</sup>. Aan de hand van deze vergelijking werd een eerste concept opgesteld van de methodologie en van een enquêteformulier.

### Naambekendheid en ondersteuning van de werkgeversorganisaties

Via diverse kanalen proberen we het project een zo groot mogelijke naambekendheid te geven. Er werden onder andere een brochure opgesteld en informatie gepubliceerd op de website van het Rijksarchief (<http://arch.arch.be/enquete/enquetebedrijfsarchiefwvl.htm>). Ondernemingen kunnen de enquête rechtstreeks op deze site invullen. We namen contact op met verschillende werkgeversorganisaties (de VOKA Kamer van Koophandel West-Vlaanderen en de Vereniging van Kristelijke Werkgevers en Kaderleden West-Vlaanderen), de Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappij West-Vlaanderen, de hoofdgriffiers van de rechtbanken van koophandel in de provincie, alle stads- en gemeentearchivariissen en alle geschied-, oudheid- en heemkundige kringen. Op 15 maart 2004 werd het project voorgesteld op de jaarlijkse bijeenkomst van het West-Vlaams Archiefplatform<sup>6</sup>.

Omdat een ondernemer wellicht minder argwanend staat ten opzichte van een werkgeversorganisatie dan ten opzichte van een overheidsinstelling, contacteerden we de Kamer van Koophandel West-Vlaanderen met de vraag het project te ondersteunen. De Kamer verklaarde zich daar reeds in januari 2004 toe bereid. In haar tijdschrift *Ondernemers West-Vlaanderen* werd een artikel gewijd aan het project en op alle enquêtes en brieven aan de ondernemingen mag vermeld worden dat de Kamer haar steun aan het project verleent. Voor de vergaderingen van de commissie Bedrijfsgeschiedenis bij de Koninklijke Geschied- en Oudheidkundige Kring van Kortrijk (cf. *infra*) stelt de Kamer een lokaal ter beschikking.

In november 2004 namen we, op aanraden van enkele bedrijfsleiders, contact op met de Vereniging van Kristelijke Werkgevers en Kaderleden West-Vlaanderen (VKW). In januari verscheen in haar tijdschrift *Info* een artikel over het project. Alle enquêtes en brieven vermelden de VKW-steun aan het project. Tot slot stelde de VKW haar ledenlijst ter beschikking.



Reclame voor het merk Precisia (Dit is West-Vlaanderen. – Brugge: Flandria, 1959. – p. 261).

### Enquête en gidsen

De Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappij West-Vlaanderen stelde de *Bedrijvengids Vlaanderen 2003-2004* ter beschikking, een databank met alle ondernemingen in de provincie met meer dan vijf werknemers<sup>7</sup>. Op basis van deze databank worden de bedrijven geselecteerd die een enquête toegestuurd zullen krijgen. De enquête wordt per economische sector verstuurd<sup>8</sup>. Om de gelijkvormigheid van de onderzoeksresultaten in de sectoren te garanderen, wordt voor elke bedrijfstak dezelfde vragenlijst gebruikt. Het enquêteformulier bestaat uit twee delen. Het eerste deel bevat vragen over de onderneming: wanneer is het bedrijf opgericht, maakt het deel uit van een grotere groep of holding, wat zijn de hoofdlijnen van de geschiedenis van de onderneming...? In het tweede deel komt het archief aan bod, zowel het statische als het dynamische: heeft de onderneming een archiefverantwoordelijke, uit welke series bestaat het archief, wat is de omvang...?

Achtereenvolgens werden de ondernemingen in de textielsector, de voedingssector en de metaalsector aangeschreven. Voor de textielsector selecteerden we 248 bedrijven. Alle ondernemingen met meer dan 50 werknemers werden aangeschreven. Om te vermijden dat oudere, maar interessante bedrijven uit de boot zouden vallen, werden alle bedrijven met minder dan 50 werknemers en opgericht vóór 1960 eveneens benaderd. Om de oprichtingsdata van de ondernemingen op te sporen, baseerden we ons op informatie op de websites van de ondernemingen en, indien daar geen informatie werd teruggevonden, op de *ABC-bedrijvengids*<sup>9</sup>. Voor de voedingssector schreven we alle ondernemingen aan met meer dan 20 werknemers of de bedrijven opgericht vóór 1960. Dat resulteerde in 224 bedrijven. Voor de metaalsector werden 295 bedrijven

gecontacteerd. Hierbij werden dezelfde selectiecriteria gehanteerd als voor de textielsector. Op de Rechtbank van Koophandel te Brugge gingen we in het handelsregister op zoek naar de oprichtingsdata van de metaalbedrijven in dit gerechtelijk arrondissement. Deze werkmethode bleek echter te tijdrovend. Alle enquêtes werden, samen met de brochure en een begeleidende brief waarin het project wordt voorgesteld, per post verstuurd ter attentie van de gedelegeerd bestuurder bij de grote ondernemingen en ter attentie van de directeur in het geval van de KMO's. Twee maanden nadat de enquêtes werden verzonden, werd per e-mail een herinnering verstuurd.

18,9% van de ondernemingen in de textielsector en 18,3% van de ondernemingen in de voedingssector reageerden op de enquête. Het is nog te vroeg om een definitief cijfer te plakken op de metaalsector. Voorlopig reageerde al 17,5% van de ondernemingen. Enkele kanttekeningen zijn evenwel op hun plaats. Zo moeten de gegevens die de ondernemingen verstrekten met de nodige omzichtigheid behandeld worden. Niet alle enquêteformulieren werden even accuraat ingevuld. Bij het verwerken van de gegevens zal bij twijfelgevallen en onduidelijkheden telefonisch contact opgenomen worden met de bedrijven.

De resultaten van de bevraging bij de ondernemingen zullen resulteren in een gids per economische sector. Voor het derde deel van deze gidsen moet het project eveneens achterhalen welke bedrijfsarchieven er in de openbare archiefbewaarplaatsen en in de musea bewaard worden. Er werd schriftelijk contact opgenomen met alle gemeente- en stadsarchieven, met het provinciaal archief en met diverse musea, zoals het Visserijmuseum te Oostduinkerke, het Nationaal Borstelmuseum en het Nationaal Schoeiselmuseum te Izegem<sup>10</sup>. Van de 16 gemeenten vertegenwoordigd op het West-Vlaams Archiefplatform, gaven er 13 een overzicht van de bedrijfsarchieven in hun bewaarplaats. Van de overige 48 gemeenten reageerden er nog eens 17. De gemeenten die niet reageerden, zullen nogmaals aangeschreven worden.

### Acquisitie van bedrijfsarchieven

De acquisitie van bedrijfsarchieven verloopt langs twee wegen. Ten eerste proberen we de ondernemingen te overtuigen hun statisch archief over te dragen. De laatste vraag van de enquête peilt naar hun bereidheid daartoe. In de voedingssector was geen enkele onderneming bereid haar archief over te dragen aan het Rijksarchief of aan een andere openbare archiefbewaarplaats. In de textielsector daarentegen waren drie bedrijven bereid tot overdracht. De ondernemingen Vanmarcke Gebroeders NV te Waregem en Soen NV te Ieper werden bezocht, maar het aanwezige materiaal was niet interessant genoeg. Bij laatstgenoemde onderneming bijvoorbeeld betrof het aanwezige archiefmateriaal, naast de traditionele fotoalbums, enkele facturen uit de jaren 1920, de originele oprichtingsakte van de NV uit 1988 en de jaarrekeningen sinds de oprichting van de NV.

Het archief van Claessens NV te Waregem daarentegen zal worden overgedragen aan het Rijksarchief te Kortrijk. Dit bedrijf produceert hoogwaardige schildersdoeken en is tot ver buiten Europa een begrip in schilderskringen. Keith Haring bezocht de onderneming en bekende Belgische schilders zoals Raveel, Tuymans... maken gebruik van hun doeken. In de metaalsector zijn tot nu toe vier bedrijven bereid om hun archief over te dragen. Het bedrijf Espeel NV zal zijn archief overdragen aan het stadsarchief van Roeselare. De andere drie ondernemingen werden nog niet bezocht.

De curatoren overtuigen om de archieven van gefailleerde ondernemingen over te dragen, vormt een tweede pijler van de acquisitie. Krachtens artikel 45 van de faillissementswet van 8 augustus 1997 moeten de curatoren, indien ze de archieven niet kunnen teruggeven aan de gefailleerde ondernemer, de bescheiden gedurende 10 jaar na de opening van het faillissement bewaren. Wanneer het faillissement na 10 jaar nog niet gesloten is, moeten de archiefbescheiden bewaard blijven tot zes maanden na de sluiting van het faillissement<sup>11</sup>. Om te vermijden dat interessante bedrijfsarchieven na deze termijnen vernietigd worden, wil het project aan de curatoren de mogelijkheid bieden om bedrijfsarchieven over te brengen naar het Rijksarchief of een andere openbare archiefbewaarplaats<sup>12</sup>. Ook indien het faillissement nog lopende is, is het Rijksarchief, met het oog op een definitieve bewaring, bereid om het archief dat geen nut heeft voor de afhandeling van het faillissement, in bewaring te nemen. De hoofdgriffiers van de rechtbanken van koophandel stelden, elk voor hun gerechtelijk arrondissement, een lijst van curatoren ter beschikking. Sommigen voegden er zelfs een overzicht aan toe van de lopende faillissementen. Op basis van die lijst werden alle curatoren in de provincie aangeschreven. Enkel reageerden positief; wellicht worden in de toekomst een aantal archieven overgedragen.

Op dit moment zijn al twee archiefoverdrachten verricht: van de textielonderneming Sofinal-Cotesa NV te Waregem en van Flanders Language Valley NV te Ieper. Het textielbedrijf Sofinal-Cotesa NV werd opgericht in 1928 en ging in falen op 14 januari 2003. Op zijn hoogtepunt in 1991 waren er 1.380 mensen tewerkgesteld en realiseerde het een jaaromzet van 7,6 miljard oude Belgische frank. De documenten uit de vestiging te Waregem worden nu bewaard in het Rijksarchief te Beveren, waar ze worden geïnventariseerd. De archieven van deze onderneming bewaard in de vestiging te Kluisbergen, moeten nog overgedragen worden<sup>13</sup>. In het kader van deze overdracht onderhouden we niet enkel contact met de curatoren, maar zijn we ook op zoek gegaan naar één van de laatste gedelegeerd bestuurders van deze onderneming en naar oud-werknemers. Zij leveren belangrijke informatie over onder andere de structuur en de geschiedenis van het bedrijf.

De archiefbescheiden van Flanders Language Valley (FLV Campus en FLV Services) werden in februari, in samen-

spraak met stadsarchivaris Rik Opsommer, naar het stadsarchief van Ieper overgebracht. Deze documenten vormen een mooie aanvulling op het archief van Lernout & Hauspie, dat in het Rijksarchief te Beveren bewaard wordt.

### Samenwerking met de geschied-, oudheid- en heemkundige kringen

Om een beter zicht te krijgen op de sociaal-economische rol die bedrijven op het lokale vlak hebben gespeeld, contacteerden we alle geschied-, oudheid- en heemkundige kringen in de provincie. Deze verenigingen kunnen informatie verschaffen over welke bedrijven op het lokale vlak een belangrijke sociaal-economische rol hebben gespeeld. Ze kunnen het project informeren wanneer bedrijven die een stempel hebben gedrukt op hun omgeving en/of actief zijn in een sector die kenmerkend is voor het industriële uitzicht van de provincie ophouden te bestaan of failliet gaan. Daarnaast werd de vraag gesteld of ze archieven van ondernemingen in hun bezit hebben en of ze informatie kunnen verschaffen over belangrijke bedrijven in hun regio.

Concreet werd bij de Koninklijke Geschied- en Oudheidkundige Kring van Kortrijk een commissie bedrijfsgeschiedenis opgericht, waarin ondergetekende zetelt als secretaris. De startvergadering vond plaats op 4 mei 2004 in de vergaderzaal van de Kamer van Koophandel te Kortrijk. De commissie fungeert als een satelliet van het project in het arrondissement Kortrijk en telt verscheidene personen uit het bedrijfsleven onder haar leden. Haar doelstellingen bestaan erin om bedrijfsarchieven in het arrondissement Kortrijk te vrijwaren en te valoriseren (het bestuderen van bedrijven die een voorname rol in de streek spelen of gespeeld hebben, het stimuleren en publiceren van studies). Om bedrijfsarchieven te vrijwaren zal de commissie de ondernemingen en het verenigingsleven in het Kortrijkse sensibiliseren. Daartoe hebben we, in samenwerking met leden van de commissie, een brochure gemaakt. Er worden eveneens vormingsavonden en excursies georganiseerd, zoals naar het 'Centre des Archives du Monde de Travail' te Roubaix in januari 2005.

### Inventariseren

De laatste pijler van het project omvat de inventarisatie van door het Rijksarchief bewaarde bedrijfsarchieven. In het Rijksarchief Kortrijk leggen we op dit moment de laatste hand aan de inventaris van het archief van de vennootschapsbelastingen uit Kortrijk<sup>14</sup>. Dit is uiteraard geen bedrijfsarchief, maar door de informatie in de dossiers kan dit archief niet buiten beschouwing gelaten worden. De dossiers bevatten een schat aan informatie over het Kortrijkse bedrijfsleven. Per bedrijf vindt men het permanent dossier terug en de belastingsaangiften. In het permanent dossier zitten onder andere een afschrift van de inschrijving

in het handelsregister, uittreksels uit het *Belgisch Staatsblad* (oprichting, wijziging statuten, faillissement...), een afschrift van de oprichtingsakte, documenten inzake faillissement, fusie en overname, afschrijvingstabellen van gebouwen, machinepark enz. Bij de belastingsaangiften voegden de ondernemingen onder andere balansen, processen-verbaal van de algemene vergadering en van de vergaderingen van de raad van bestuur, jaarrekeningen, briefwisseling in verband met betwistingen en bezwaarschriften, lijsten van klanten, lijsten van leveranciers...

In het Rijksarchief Beveren wordt momenteel het archief van Sofinal-Cotesa NV geïnventariseerd. Het omvat grootboeken, jaaroverzichten (klanten, leveranciers...), dossiers inzake het laboratorium, persoonlijk archief van directieleden, jaarverslagen van de diverse dochterbedrijven, personeelsregisters, dossiers inzake het concordaat...



Briefhoofd (Rijksarchief Kortrijk: Controle Vennootschappen Kortrijk 2).

### Evaluatie

Welke balans kan na één jaar projectactiviteiten opgemaakt worden? Positief zijn de relatief grote reactie op de enquêtes in vergelijking met de andere projecten, de overdrachten die zich als gevolg van deze enquêtes aanbieden, de goede relaties met de werkgeversorganisaties, de samenwerking met de Geschied- en Oudheidkundige Kring te Kortrijk en andere heemkundige kringen en de samenwerking met enkele curatoren.

Toch mag het project een aantal knelpunten niet over het hoofd zien. Ten eerste is het de vraag of de curatoren zich eind 2005 nog de mededeling in verband met de mogelijkheid tot overdracht van archieven van gefailleerde ondernemingen zullen herinneren. Een continue sensibilisatie lijkt noodzakelijk. Een andere mogelijkheid is het aanschrijven van de rechters-commissarissen bij de rechtbanken van koophandel. Zij kunnen bij 'interessante' faillissementen de curatoren wijzen op de mogelijkheid tot overdracht. Het project moet natuurlijk vermijden dat het Rijksarchief of andere openbare archiefbewaarplaatsen een goedkope opslagplaats worden. Daarom is het belangrijk dat verzoeken tot overdracht telkens nauwgezet geëvalueerd worden.

Ten tweede zijn niet alle bedrijven met een interessant archief bereid tot overdracht van hun documenten. Hoe kunnen we dit aantal opvoeren? Ook hier lijkt een continue sensibilisatie noodzakelijk. Dit zal via verschillende kanalen gebeuren. We zullen de werkgeversorganisaties vragen of in hun tijdschriften een stand van zaken gepubliceerd kan worden samen met een nieuwe oproep tot overdracht. Eveneens bestaat de mogelijkheid om via de heemkundige kringen en hun lokale relaties/netwerken iets los te weken.

Ten derde kunnen we de oprichting van de commissie Bedrijfs geschiedenis bij de Koninklijke Geschied- en Oudheidkundige Kring van Kortrijk alleen maar toejuichen. Het initiatief beperkt zich jammer genoeg tot het arrondissement Kortrijk. Het is wenselijk dat ook bij andere geschied- en oudheidkundige kringen in de provincie zo'n initiatief wordt opgestart. Misschien biedt een samenwerking met de verschillende erfgoedcellen in de provincie een mogelijkheid. Wanneer we de resultaten van het project in een geografisch kader plaatsen, valt het trouwens op dat we hoofdzakelijk in het zuiden van de provincie medewerking verkrijgen. Het zal dus noodzakelijk zijn om nieuwe aanspreekpunten aan te boren in de regio Brugge-Oostende-Torhout.

#### Noten

1. Voor meer informatie over de industrialisatiegeschiedenis van de provincie West-Vlaanderen: Vannieuwenhuysse, Johan (red.), *Goed garen gesponnen? Industrialisatie in de provincie West-Vlaanderen, 1800-1940*. - Brugge: Provincie West-Vlaanderen, 1998. - 240 p.
2. Het project wordt gefinancierd door de POD Wetenschapsbeleid en Joachim Derwael werd aangesteld als projectmedewerker. Michel Nuyttens (afdelingshoofd Rijksarchief te Brugge) is de promotor en Chantal Vancoppenolle (diensthoofd Rijksarchief te Beveren) en prof. dr. Eric Vanhaute (Universiteit Gent, vakgroep Nieuwste Geschiedenis) zijn de copromotoren.
3. Coppejans-Desmedt, Hilda, *Gids van de Bedrijfsarchieven bewaard in de openbare depots van België*. - Brussel: Algemeen Rijksarchief, 1975. - 358 p.; Coppejans-Desmedt, Hilda, e.a., *Bedrijfsarchieven toegankelijk voor het publiek in België: supplement op de "Gids van de bedrijfsarchieven bewaard in de openbare depots van België"*. - Brussel: Algemeen Rijksarchief, 1998. - 661 p.
4. Zie: Buntinx, Jeroen, *Gids van bedrijfsarchieven in Vlaams-Brabant*. - Brussel: Algemeen Rijksarchief, 2001. - 252 p.; Jacquemin, Madeleine, e.a., *Guide des Archives d'Associations Professionnelles et d'Entreprises en Région Bruxelloise*. - Brussel: Algemeen Rijksarchief, 2001. - 933 p.; Devos, Greta, e.a., *Gids van bedrijfsarchieven en archieven bij werkgevers-, werknemers- en beroepsverenigingen in de provincie Antwerpen*. - Brussel: Algemeen Rijksarchief, 2002. - 570 p.
5. Buntinx, Jeroen, e.a., *De archiefdeur op een kier... de registratie van bedrijfsarchieven in Antwerpen en Vlaams-Brabant en een eerste poging tot de uitbouw van een wetenschappelijk acquisitiemodel voor bedrijfsarchieven in Vlaanderen*, in: *Belgisch Tijdschrift voor Nieuwste Geschiedenis*, XXXIII (2003) 3-4; p. 643-675.
6. Het West-Vlaams Archiefplatform is een informeel overlegorgaan van de archiefdiensten in de provincie West-Vlaanderen.
7. De databank bevat alle industriële bouw-, transport-, zakelijke, dienstverlenende en groothandelsondernemingen vanaf 5 werknemers in Vlaanderen (zo'n 27.000 ondernemingen). De bedrijfsgegevens werden eind juni 2003 uit de afzonderlijke bedrijfsbestanden van de vijf Vlaamse Gewestelijke Ontwikke-

lingsmaatschappijen overgenomen. Deze databank heeft wel als nadeel dat een deel van de informatie gedateerd is.

8. Om de bedrijven in te delen in de economische sectoren baseerden we ons op de codes van de NACE-BEL activiteiten nomenclatuur die in *Bedrijvengids Vlaanderen aan de ondernemingen toegekend worden. Voor meer informatie over activiteiten nomenclatuur: Nationaal Instituut voor de Statistiek, Activiteitsnomenclatuur NACE-Bel, met toelichtingen*. - Brussel: Nationaal Instituut voor de Statistiek, 2000. - 286 p.
9. *ABC voor handel en industrie: België*. - Brussel: Belgisch ABC voor handel en industrie, 2002. - deel 1 (Producten- en dienstengids + registers) en deel 2 (Bedrijvengids).
10. Indien er geen stads- of gemeentearchivaris werd teruggevonden, contacteerden we de stads- of gemeentesecretaris.
11. 8 augustus 1997, Faillissementswet, art. 45 (Belgisch Staatsblad, 28/10/1997).
12. Met interessante ondernemingen bedoelen we die bedrijven die een stempel hebben gedrukt op hun omgeving en/of actief waren in een sector die kenmerkend is voor het industriële uitzicht van de provincie.
13. Voor meer informatie over Sofinal-Cotesa NV: Puype, Jan, *De ridders van de West-Vlaamse tafel. Kroniek van succesvol ondernemen*. - Leuven: Van Halewyck, 2002. - p. 101-106.
14. Het archief werd gevormd door de FOD Financiën, Administratie van de Ondernemings- en Inkomensfiscaliteit, Dienst Controle Vennootschapsbelasting, Kantoor Kortrijk 2.

## SAMENVATTING

Het project 'Registratie en

valorisatie van bedrijfsarchieven als bron voor de studie van de geschiedenis van de industrialisatie in de provincie West-Vlaanderen' is een initiatief van het Rijksarchief te Brugge. De doelstellingen zijn: het in kaart brengen van West-Vlaamse bedrijfsarchieven, de ondernemers bewust maken van de waarde van hun bedrijfsarchieven, ervoor zorgen dat waardevolle bedrijfsarchieven overgedragen worden aan een openbare archiefbewaarplaats en het inventariseren van dergelijke archieven. Via een enquête wordt gepeild naar de aanwezigheid van archieven in de ondernemingen. Eveneens wordt een beroep gedaan op de curatoren en werkgeversorganisaties om interessante bedrijfsarchieven op te sporen. De resultaten van dit project moeten een aanzet vormen voor een diepgaand onderzoek van de industrialisatiegeschiedenis van de provincie.

## ABSTRACT

The project 'Registration and valorisation of business archives as a source for the study of the history of the industrialization in the province West Flanders' is an initiative of the Belgian State Archives in Bruges. The objectives are to make a survey of business archives in the province, to make the entrepreneurs aware of the value of their business archives, to bring valuable archives to a public depository and to make the archives accessible. Through an inquiry and with the help of curators and employers' organisations we could form an idea of how many and what kind of business archives are conserved in the companies. The results of this project should instigate a thorough investigation of the history of the industrialization of this province.